

Hogyan követelhetek kártérítést vagy egyéb jogorvoslatot/jóvátételt az elkövetőtől bírósági eljárás (büntetőeljárás) keretében, és kinek kell címezni a követelésemet?

A bűncselekményből eredő kártérítési követeléseket általában ugyanabban a perben bírálják el, mint a büntetőügyet, e követelések azonban el is különíthetők, hogy azokat más eljárás során dolgozzák fel.

Az ügyészt felkérheti, hogy a bíróság előtt adja elő a kérdéses bűncselekménnyel összefüggő kártérítési követelését. Érdemes a rendőrséget erről tájékoztatnia az előzetes nyomozás során. Az ügyész a kártérítési követelést érvényesítheti az Ön nevében, ha az ügy egyértelmű és egyszerű megítélésű. Az ügyész írásban értesíteni fogja arról, ha a kártérítési követelés tárgyában nem jár el.

A büntetőeljárás során a kártérítési követelését a bíróság előtt maga is érvényesítheti, illetve az Ön nevében jogi tanácsadó is eljárhat.

A büntetőeljárás mely szakaszában kell előterjesztenem a kérelmet?

Amennyiben az elkövetőtől követel kártérítést, ezt a rendőrségnek be kell jelentenie az előzetes nyomozás során, vagy legkésőbb a bíróságnak, ha az ügyet bíróság tárgyalja.

Mire irányulhat a kérelmem, és hogyan kell előterjesztenem azt (fel kell-e tüntetnem a kár összértékét, és/vagy tételesen fel kell-e sorolni a veszteségeket, elmaradt hasznot és a kamatokat)?

Bűncselekmény áldozataként Ön az alábbiakra tekintettel igényelhet kártérítést:

- a kárral összefüggésben összetört vagy elvesztett tulajdon;
- bármely szükséges orvosi költség és egyéb alapvető költségek;
- bevételekiesés;
- sajgások, fájdalmak és egyéb átmeneti problémák;
- tartós problémák; továbbá
- lelki gyötrelme. Kártérítés fizethető a lelki gyötrelme miatt, ha a szóban forgó cselekmény: sértette a szabadságát, nyugalmát, becsületét vagy magánéletét;
- hátrányos megkülönböztetést valósított meg Önnel szemben;
- megsértette a személyi sérthetlenségét; vagy
- más módon súlyosan sértette az emberi méltóságát.

A közeli hozzátartozói észszerű mértékben szintén jogosultak lehetnek kártérítésre azon alapvető költségek és bevételekiesés miatt, amelyek annak során merültek fel náluk, hogy ápolták Önt a bűncselekmény következtében elszenvedett sérülése miatt.

Amennyiben a bűncselekmény következtében életét vesztett személy eltemetése iránt Ön intézkedett, a temetéssel összefüggésben felmerült költségek miatt kártérítést követelhet az elkövetőtől. Az elhunyt személy szülei, gyermekei és házastársa, vagy az elhunytéhoz hasonlóan közelálló személy a részéről felmerült temetési költségek miatt szintén jogosult észszerű kártérítésre.

A bíróság nem ítélt meg más vagy többet annál, mint amit Ön az érdekelte félként kérelmezett. Az Ön által benyújtott kártérítési követelések ezért a megítélendő kártérítés felső határát szolgálják. Kamatot szintén igényelhet a követelt kártérítési összeg után. Ha az ügy tisztázása érdekében a bíróság előtti személyes megjelenésre idézték, az utazási költségei és a bevételekiesése miatt napidíjat és kompenzációt igényelhet.

Létezik-e speciális formanyomtatvány az ilyen kérelmekhez?

Nincsen speciális formanyomtatvány.

Milyen bizonyítékokkal kell alátámasztanom a követelésemet?

A kár mértékét igazolhatja a bűncselekménnyel okozott kiadásokról szóló számlák benyújtásával. Bármely bevételekiesést, biztosítási önrészt, valamint a kártérítési igény alapjául szolgáló ügy elrendezésével kapcsolatos bármely utazási és egyéb költséget szintén bizonyítékokkal kell alátámasztania.

A sajgások, fájdalmak és egyéb átmeneti problémák, valamint a tartós problémák után járó kártérítést a sérülés jellegére és súlyosságára, az azzal összefüggésben szükséges ápolás jellegére és időtartamára, valamint a probléma fennállásának időtartamára figyelemmel határozzák meg. A tartós probléma után járó kártérítést a személyi sérülés jellegére és súlyosságára, valamint a problémával küzdő személy életkorára tekintettel állapítják meg. A személyi sérülést elszenvedő személy életminőségében bekövetkezett bármely romlást szintén figyelembe vehetik mint a megítélt kártérítés összegét növelő tényezőt. Ennek igazolására olyan orvosi véleményre van szüksége, amely elmagyarázza a sérülések jellegét és a kezelésükhöz szükséges ellátást.

Kell-e bírósági illetéket fizetnem, vagy kapcsolódnak-e egyéb költségek a kérelmemhez?

Az ügy kerületi bíróság (*kärjäoikeus*) előtti tárgyalásával összefüggésben nem kell bírósági illetéket fizetni, ha a kártérítési követelést az ügyész által felhozott vádakkal összefüggésben érvényesítik. Amennyiben a kártérítési követelést önálló polgári jogi keresetként terjesztik elő, az ügy elbírálásáért bírósági illetéket kell fizetni.

Kaphatok-e jogi segítséget az eljárás előtt és/vagy az eljárás folyamán? Akkor is, ha nem abban az országban élek, ahol az eljárás zajlik?

Ha teljesíti a jogi segítség igénybevételére vonatkozó feltételeket, az előzetes nyomozás és a bírósági eljárás során egyaránt részesülhet jogi segítségben. A családon belüli erőszak, szexuális bűncselekmény, vagy a sértett élete, egészsége vagy szabadsága elleni súlyos bűncselekmény sértettje számára a költségvetés terhére tanácsadót biztosíthatnak. A finn bíróságok előtt tárgyaló ügyekben akkor is részesülhet jogi segítségben, ha egyébként nem Finnországban él.

Melyek azok az esetek, amikor a büntetőbíróság nem fogadja be, vagy elutasítja a kérelmemet?

Amennyiben az előzetes nyomozás során bejelentette, hogy a kártérítési követelését személyesen vagy ügyvéd igénybevételével érvényesíteni kívánja, vagy ha az ügyész a követelése tárgyában nem kíván eljárni, a kerületi bíróság felhívja Önt, hogy adja elő az esetleges kártérítési követeléseit. A kerületi bíróság határidőt szabhat, amelyen belül a kártérítési követelést be kell hozzá nyújtani. A kérelem írásban való előterjesztésének elmulasztása azzal járhat, hogy a kerületi bíróság a később előterjesztett kártérítési követelését nem vizsgálja.

A bíróság elutasítja a kártérítési kérelmét, ha annak alátámasztására nem csatolt elegendő bizonyítékot.

Fellebbezhetek-e az ilyen határozattal szemben, vagy rendelkezésemre áll-e egyéb jogorvoslati/jóvátételi lehetőség?

Ha fellebbezni kíván a kerületi bíróság által hozott határozattal szemben, az ítélet meghozatalától számított hét napon belül jeleznie kell az elégedetlenségét ennél a bíróságnál. Miután értesítette a bíróságot arról, hogy nem elégedett a határozatával, fellebbezést nyújthat be az ítélettel szemben az illetékes fellebbviteli bírósághoz (*hoviioikeus*). A fellebbezést onnantól számított 30 napon kell benyújtania a kerületi bírósághoz, hogy a kerületi bíróság meghozta az ítéletét. Főszabály szerint az ügy további vizsgálatára vonatkozó engedélyre lesz szüksége ahhoz, hogy a fellebbviteli bíróság az ügyét teljes körűen vizsgálja.

Ha a bíróság megítélte számomra a kártérítést, hogyan biztosíthatom, hogy az az elkövetővel szemben végrehajtásra is kerüljön, és milyen segítséget kaphatok ennek biztosítása érdekében?

Amennyiben az alperes nem fizeti meg önként az elrendelt kártérítést, kérelmezheti, hogy a követelését bírósági végrehajtó hajtsa végre. A végrehajtás iránti kérelmet küldje meg a bírósági végrehajtónak, és mellékelje hozzá a kártérítési jogosultságát igazoló bírósági határozatot. A végrehajtás iránti kérelmet az adós lakóhelye vagy tartózkodási helye szerinti bírósági végrehajtónak kell megküldeni. Ha több adós van, és ezek az adósok különböző helységekben élnek, elegendő a kérelmet egy bírósági végrehajtónál előterjeszteni. A végrehajtási hivataltól (*ulosottovirasto*) részletesebb iránymutatást kérhet a kártérítés igényléséről. A kártérítési hivatalok elérhetőségi adatait [itt](#) találja (finn, svéd és angol nyelven).

Utolsó frissítés: 13/03/2019

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.